

PAVLÍNA LÖRINCZOVÁ

DENÍK

7. 9.–30. 10. 2020

Výstava Pavlíny Lörinczové Deník je už druhá toho jména. Poprvé autorka představila tuto oblast své tvorby r. 2014 ve Výhni. Než se však budeme blíže věnovat tomuto námětu, který má tak typickou formu řady drobnějších záznamů, řekněme několik slov o technice. Jedná se o malby, podobně jako u většiny autorčiny tvorby, jež je naopak často velkoformátová. Malý rozměr pláten Deníku odráží mimo jiné konkrétní životní okolnosti jako nedostupnost vlastního pracovního prostoru a životní fázi intenzivní péče o děti. Za podobného životního uspořádání se například Gertruda Gruberová Goepfertová věnovala kresbě, papír se tu jeví jako příhodnější materiál. Pavlína Lörinczová však považuje plátno za své nejlustnější médium. Její tvorbou doslova prostupuje, ať už jako námět (malířské reflexe dekoru užitkových textilií, počínaje rokem 2010), nebo jako takové, se svým vlastním významem (vodou malované postní plátno z roku 2017).

Téma obrazů na této výstavě, „výjevy z každodenního života“, nás vede k obecnější otázce, co je vlastně tak přitažlivého na denících vůbec – jak pro ty, kdo je tvoří, tak pro ty, kdo mají případně možnost do nich nahlédnout. Opakovaně vydávané deníkové záznamy Jana Zábrany, Jana Hanče, Ivana Divíše, Pavla Juráčka a dalších budí zájem nejen jako svědectví z pohnutých dob. O těch bychom se mohli dovědět uceleněji a přímější cestou z literatury faktu. Osobní svědectví z těchto dob, nezamýšlený doklad síly ducha, jsou jistě podstatné, ne ale nejpodstatnější. Tyto knihy nás nepřitahují prvotně jako zpráva o intimním životě svých tvůrců. I o něm bychom se mohli přehledněji dozvědět jinde. Spíše se o jejich život začneme skutečně zajímat až dodatečně – protože nás tolik zaujali svými deníky.

Co nás tedy na denících tolik poutá?

Je to krásná osobnost autora, která z deníkových záznamů vystupuje možná bezprostředněji než z plánovitých uměleckých děl. U Pavlíny Lörinczové se vyjevují třeba v bronzové hloubce vody (*Kačeny*), v *Okvětních plátcích*, proti nimž se jeví hrubá každá jiná materie tohoto světa... Avšak nesejde na tom, jestli byly kačeny vídány při každodenní cestě nebo spatřeny právě jednou, mimo všední den, a jestli byly květiny darovány, nebo přineseny z louky u domu. Jestli je dívka na plátně dcera nebo neteř. Jestli je tam vůbec kůň, krucifix, nebo vysavač. A v posledku nesejde tolik ani na tom, kdo byl u moci v době, kdy byly namalovány.

Zmíněný Jan Hanč poznamenal v jednom ze svých sešitů, že literární dílo – a zobecněme na jakékoli dílo umělecké – může postrádat téměř vše, nikoli však *naléhavost a morálnost*.¹

Lucie Rohanová 7/2020

¹HANČ, Jan a LOPATKA, Jan, ed. *Události*. 1. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1991, s.130

PAVLÍNA LÖRINCZOVÁ

DIARY

7. 9.–30. 10. 2020

Pavlína Lörinczová's exhibition titled "Diary" is already the second of that name. The first time the author presented this part of her work was in 2014 in Výheň. Before we take a closer look at this subject, for which the form of multiple minor painting records is so typical, let us say a few words about technique. "Diary" consists of paintings, like most of the author's work, which, by contrast, is often large-format. The small sizes of the "Diary" canvases reflect, among other things, some specific circumstances of the author's life, such as the unavailability of a workspace or being in a busy stage of life, caring for children. In a similar situation, Gertruda Gruberová Gopfertová, for example, devoted herself to drawing – paper seems to be a more suitable material. Pavlína Lörinczová, however, considers canvas to be the very medium of hers. It literally permeates her work, whether as a theme (rendering the décor of utility textiles, starting in 2010) or as such, with its own meaning (water-painted lenten altar cloth, 2017).

The theme of the paintings in this exhibition, "scenes from everyday life", leads us to a more general question of what is actually so attractive about diaries at all – both for those who make them and for those who may have the opportunity to have a look in them. The repeatedly published diaries of Jan Zábřana, Jan Hanč, Ivan Diviš, Pavel Juráček and others spur interest not only as testimonies from stormy times. We could learn about them in a more comprehensive and direct way from the literature of fact. The personal testimonies of these times, an unintended testament to the power of the spirit, are certainly important, but not the most important. These books do not attract our attention primarily as a report on the intimate lives of these authors. We could learn more about them elsewhere, either. Actually, we will become really interested in their lives only later – *because* they caught our attention with their diaries.

So why do the diaries lure us so much?

It is the beautiful personality of the author which emerges from the diary entries, perhaps more directly than from the plan-based works of art. In Pavlína Lörinczová's work, this is revealed e.g. by the bronze depth of water (*Kačeny/Ducks*) or in *Petals (Okvětní plátky)* compared to which every other material of this world seems coarse... However, it does not matter whether the ducks were seen on a daily journey or spotted just once, and whether the flowers were given as a present or picked at a meadow. No matter whether the girl on the canvas is a daughter or a niece, and after all, whether there is a horse, a crucifix, or a vacuum cleaner. And at bottom, it does not matter so much who was in power at the time they were painted.

The above-mentioned Jan Hanč wrote in one of his notebooks that a literary work – and let's universalize on any work of art – may lack almost everything but *urgency and morality*.

Lucie Rohanová 7/2020

¹ HANČ, Jan a LOPATKA, Jan, ed. Události. 1st edition. Praha: Československý spisovatel, 1991, p.130